

ТӨВ АЙМГИЙН УГТААЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2016 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Аудитынтайлан

ТАБ-ын Дарга, тэргүүлэх аудитор

Л.Жаргалсайхан

И-мэйл: jargalsaihan_tuv@yahoo.com

Утас: 70272582

Факс: 01-272-22582

Аудитын менежер:

О.Амаржаргал

И-мэйл: amaraa_tuv@yahoo.com

Утас: 70273465

Аудитор О.Сосор

Утас: 70273204 97020991

И-мэйл: Sosor009@yahoo.com.sg

Аймгийн аудитын газрын хаяг:

Төв аймаг Зуунмод сум 1-р баг

Төрийн байгууллагуудын ордон

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хавсралт 1: Агуулга

Хавсралт 2: Аудитын гэрчилгээ

Хавсралт 3: Менежментийн захидал

Хавсралт 4: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

Хавсралт 5: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

АГУУЛГА

1. Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл
2. Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин
3. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа
4. Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн
5. Дотоод хяналт
6. Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар
7. Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар
8. Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар
9. Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:
10. Материаллаг бус залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар:
11. Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал
12. Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд
13. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл
14. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
15. Зөвлөмж
16. Аудитын гэрчилгээний тохирох загварын талаарх дүгнэлт

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл:

Төсвийн тухай хуулийн 8.9.3, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.2 дахь заалтыг үндэслэн Төрийн аудитын тухай хуулийн 18.2 дүгээр зүйлд заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн нэтгэсэн тайланд ТӨВ-2017/12/СТА-ТЕЗ аудит хийлээ.

Аудитыг Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн санхүүгийн нэтгэсэн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт/УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн гаргасан улсын төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлсэн Сангийн сайдын холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны санхүүгийн нэтгэсэн тайлангийн аудитыг 2017 оны 03 дүгээр сарын 20-ноос 2017 оны 03 дүгээр сарын 22-ныг хүртэл хийхээр төлөвлөн ТАБ-ын аудитын багийн гишүүн аудитор О.Сосор хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-А-9/

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн нэтгэсэн санхүүгийн тайланг 2017 оны 03 дугаар сарын 15-нд ТАБ-т ирүүлсэн байна.

Төрийн аудитын байгууллага аудитыг 2017 оны 03 дүгээр сарын 20-ноос 2017 оны 03 дүгээр сарын 22-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2017 оны 03 дугаар сарын 31-нд Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргад гардуулна.

Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин:

Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч нь Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа:

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.-т “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвийн орлогын нэр төрөл, зарлагын ангилал, санхүүжилтийн зориулалт болон төсөв зохиох, батлах,

гүйцэтгэлийг зохион байгуулах, тайлагнах үйл ажиллагааг төсвийн болон холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.”, мөн хуулийн хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга харьяалах нутаг дэвсгэртээ дараахь нийтлэг бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: 29.1.1.төлөвлөлт, төсөв, санхүү, бүртгэл тооцооны талаар: а/нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн хэтийн зорилт болон жилийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн төсөл, гүйцэтгэлийн тайлан, орон нутгийн төсвийн болон түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлуулахаар тухайн Хуралд оруулах, батлагдсан хөтөлбөр, төсөв, төслийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах; гэж тодорхойлсон байна.

Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 1.36-д “төсвийн ерөнхийлөн захирагч” гэж өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний төсвийг төлөвлөх, батлагдсан төсвийг хууль тогтоомжийн дагуу хуваарилах, хяналт тавих, захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг” хэлнэ гэж заасны дагуу Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг дарга буюу ерөнхийлөн захирагчийн үүргийг гүйцэтгэж байна.

Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.7 “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн бусад байгууллага, Засгийн газрын тусгай сан, гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжсэн төслийн тайлан бүхий хагас жилийн болон жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг нэгтгэн, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх” бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ.

Мөн хуулийн 14.3 Төсвийн ерөнхийлөн захирагч өөрийн эрхлэх асуудлын төсвийн орлого, зарлагын зүй зохистой, үр ашигтай байдал, үр дүнгийн гүйцэтгэлийг хангаж, өөрт хамаарах төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлтийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал, Засгийн газар, Улсын Их Хурлын өмнө бүрэн хариуцна.

Засаг дарга нь дээд шатны төсөвт тодотгол хийсний улмаас тухайн шатны төсөвт тодотгол хийх зайлшгүй шаардлага бий болсон, урьдчилан тооцох боломжгүй нөхцөл байдлын улмаас төсвийн орлого буурах, зарлага нэмэгдэж, орон нутгийн төсөв алдагдалтай болох нөхцөл байдал бий болсон тохиолдолд тухайн жилийн төсвийн тодотголыг боловсруулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлнэ.

Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн Засаг дарга энэ хуулийн 61.1-д заасан төлөөлөн хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүрээр санхүүжилтийн хуваарилалт хийх саналаа орон нутгийн төсвийн төслийн хамт бэлтгэж, хуульд заасан хугацааны дотор зохих шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлнэ.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай холбоотой хууль эрх зүйн баримт бичгийг судалсан бөгөөд байгууллагатай холбоотой Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, НББ-ийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиудыг мөрдөн ажиллаж байна.Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үйл ажиллагааны талаар төлөвлөлтийн шатанд ТАБ-СТА-А-1 маягтад тодорхой тусгасан

Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим, хяналтын сорил болон нарийвчилсан горим, түүний үр дүн:

Аудит хийхэд Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд,УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг шалгуур болгон ашиглав.

Аудитаар Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг дарга, санхүүгийн албаны бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд төсвийн дансдын уламжлалт эрсдэл болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа. /ТАБ-СТА-А-5/

Санхүүгийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, зарим гүйлгээ ихтэй томоохон дансдад түүвэрчилсэн байдлаар аудитын хяналтын болон нарийвчилсан 5 горим, сорилыг гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нягтлан бодох бүртгэлийн системтэй танилцахад санхүүгийн тайланг Сангийн яамны е-тайлангийн нэгтгэлээр нэгтгэгдсэн санхүүгийн тайланг ирүүлж байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид ашиглагдаж байгаа компьютерийн системийн үйл ажиллагаатай асуулга явуулах аргаар танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлын үнэлгээг хийхэд бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэнг оролцуулах шаардлагагүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэлээ. /ТАБ-СТА-В-2/

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн үйл ажиллагааг бүртгэх, хянах, боловсруулах үйл ажиллагааг тодруулахад Дэлхийн банкны төслийн хүрээнд хөгжлийн өнөөгийн шаардлагад нийцсэн интернетэд суурилсан программ хангамжийг ашиглан “Санхүүгийн тайлангийн И- баланс” программаар боловсруулан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг гаргасан байна.

Дотоод хяналт:

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хийсэн. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм. Тус байгууллагын дотоод хяналтын ажлын хэсэг нь ажлын төлөвлөгөө гарган хэрэгжилтийг гарган засаг даргын удирдлагын зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн ажилласан байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, түүнийг хэрэгжүүлэхээр гаргасан заавар, журмыг хэрэгжүүлж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланг е-тайлангийн бүртгэлийн програмаар боловсруулж байна. Эдгээр журам нь УСНББОУС-тай нийцсэн байна.

Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар:

Батлагдсан төсвийг хуваарийн дагуу Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын Төрийн сангийн харилцах дансаар дамжуулан санхүүжүүлснээс гадна төсвийн хүрээний мэдэгдлийг боловсруулах, төсвийн санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг хангах,

төсвийг зардлын төрөл зүйлээр хуваарилан гүйцэтгэлд хяналт тавин ажилласан байна.

Төв аймгийн Угтаалцайдам сум 2016 оны төсвийн орлогыг 3 шатанд 274288.8 мянган төгрөгийн төсвийн эх үүсвэр бүрдүүлэхээр баталсанаас гүйцэтгэлээр 209918.4 мянган төгрөг буюу 23.5 хувиар тасарсан байна.

Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого 13000.0 мянган төгрөг батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 9528.5 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж батлагдсан төлөвлөгөө 3471.5 мянган төгрөг буюу 26.7 хувиар тасарсан байна.

Аймагт төвлөрүүлэх татварын орлого 218128.8 мянган төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 177501.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, батлагдсан төлөвлөгөө 40627.1 мянган төгрөг буюу 18.6 хувиар тасарсан байна.

Орон нутагт төвлөрүүлэх татварын орлого 11 нэр төрлийн 43160.0 мянган төгрөг бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 22824.7 мянган төгрөг төвлөрүүлж батлагдсан төлөвлөгөө 20335.3 мянган төгрөг буюу 47.2 хувиар тасарсан байна.

ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ

Татварын төрөл	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
ААНОАТ	2000.0	4886.9	244.3
НӨТ	10000.0	3500.0	35.0
Агаарын бохирдол	1000.0	1141.6	114.2
<u>Улсын төсөвт төвлөрүүлэх дүн</u>	<u>13000.0</u>	<u>9528.5</u>	<u>73.3</u>
АТБӨЯХ-ийн татвар	8525.0	9380.9	110.0
Газрын төлбөр	50400.0	38302.8	76.0
Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	600.0	2547.8	424.6
ХХОАТ	158603.8	127270.2	80.2
<u>Аймагт төвлөрүүлэх дүн</u>	<u>218128.8</u>	<u>177501.8</u>	<u>81.4</u>
ИОТТХ	20000.0	4634.7	23.2
Суутган-2	6500.0	5604.0	112.2
Бууны албан татвар	900.0	1200.0	165.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж	2800.0	1467.9	80.5
Хог хаягдлын хураамж	2160.0	2746.0	50.6
Ой мод ашигласны төлбөр	4500.0	2777.5	100.0
Хүү торгууль	3500.0	2133.5	404.2
Төсвийн өөрийн орлого	700.0	0	36.3
Ашигт малтмалаас бусад ББАТ	100.0	100.0	115.3
Нэр зааж ангилагдаагүй орлого	1000.0	635.0	24.5
Хөрөнгө борлуулсаны орлого	1000.0	1460.0	100.0
<u>Сүманд төвлөрүүлэх орлого</u>	<u>43160.0</u>	<u>22824.7</u>	<u>52.9</u>
<u>3 шатны орлого нийт дүнгээрээ</u>	<u>274288.8</u>	<u>209918.4</u>	<u>76.5</u>

Сумын ИТХ-ын 2015.12.21-ны 03 тоот тогтоолоор урсгал орлогыг 43160.0 мянган төгрөгөөр, ЗДТГ-ын төсвийг оны эхэнд 244570.8 мянган төгрөгөөр Сумын ИТХ-ын төсвийг 37385.2 мянган төгрөгөөр, Байгаль хамгаалах сангийн хөрөнгө 5985.0 мянган төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэх хөрөнгийн хэмжээ 73325.4 мянган төгрөг, тусгай зориулалтын шилжүүлэг 1262081.4 мянган төгрөг, нийт 1623320.8 мянган төгрөгөөр баталсан. Мөн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зардлын хэмжээг сургууль 720086.5 мянган төгрөг, цэцэрлэг 217969.4 мянган төгрөг, Соёлын төв 80691.0 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн төв 244452.9 мянган төгрөгөөр тус тус нийт 1263199.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2016 оны 02-р сарын 01 –ны өдрийн 09 тоот тогтоолоор урд оны шилжих үлдэгдэл 14000.0 мянган төгрөгийг тодотгон ЗДТГ-ын техник хэрэгсэл компьютерын шинчлэлд 11500.0 мянган төгрөг, шуудан холбооны зардалд 2500.0 мянган төгрөгийг зарцуулахаар баталсан.

Орлого эх үүсвэрийг авч үзвэл аймгаас 244754.0 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг авахаас бүрэн авсан, орон нутгийн орлогоос 20751.9 мянган төгрөг, урд оны үлдэгдлээс 19802.6 мянган төгрөг, нийт 285308.5 мянган төгрөгийн зарлага санхүүжилт хийгдсэн байна.

Төсөвт байгууллагуудын нэмэлт дансны үлдэгдэл, СХСангийн үлдэгдэл, Орон нутгийн орлогын үлдэгдэл, нийт 18270.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Орон нутгийн хөгжлийн сан -141352400

Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны 10 сард тодотголоор батлагдсан 2016 онд сумын “Орон нутгийн хөгжлийн сан”-гийн /ОНХС/ хөрөнгөөр хийгдэх нийт 57.1 сая төгрөгийн 4 хөрөнгө, оруулалт, төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг баталжээ. Үүнд урд оны үлдэгдэл санхүүжилт 47.1 сая төгрөгийн 2 ажил батлагдаж санхүүжигдсэн байна.

Сумын ОНХС нь оны эхэнд 0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй, 57.1 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 6.2 сая төгрөгийн бусад орлого төвлөрч, нийт 63.4 сая төгрөгийн хөрөнгийн эх үүсвэртэй, нийт 5 төсөл арга хэмжээнд 60.7 сая төгрөг зарцуулагдаж, оны эцсийн харилцах дансны үлдэгдэл 2.7 сая төгрөг байна.

Сум хөгжүүлэх сан

Сум хөгжүүлэх сангийн мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 1704.1 мянган төгрөг, зээлийн эргэн төлөлтөөс 18501.0 мянган төгрөг, зээлэнд 5000.0 мянган төгрөгийг, шатахуунд 1000.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, оны эцэст 14205.1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитаар санхүүгийн байдлын тайлангийн зээлийн авлагын эхний үлдэгдэл 235873.8 мянган төгрөг, тайлант онд 5000.0 мянган төгрөгийн зээл нэмэгдэж урьд онуудын зээл, зээлийн хүүгийн авлага 18501.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, оны эцэст 225779.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Эм эргэлтийн сан, Эрүүл мэндийн төв, Цэцэрлэг, Соёлын төвийн тайлангуудыг хувийн аудитаар хийгдэж тайланг тусад хүргүүлсэн.

Олж тогтоосон гол эрсдэлүүд, түүний үр дагавар:

Аудитын төлөвлөгөөний дагуу аудитын эрсдэлийг тогтоож, батламж мэдэгдлүүдийн хүрээнд данс бүрээр хяналтын болон нарийвчилсан 5 горим, сорил гүйцэтгэв.

Үр дагаварыг тодорхойлж чадвал: Эдгээр эрсдэлүүд нь төсвийг хэмнэлтгүй зарцуулсан, төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан, төсвийн зориулалтыг зөрчсөн, хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтыг сулруулж цаашид хөрөнгийг үрэгдүүлэх, чанар байдлыг алдагдуулах, байгууллагын үйл ажиллагааны цар хүрээг бууруулсан, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхгүй зөрчдөг зэрэг муу үр дагаварт хүрч болзошгүй байна .

Гол, онцлог гүйлгээний талаарх (тохиромжтой бол) тайлбар:

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын 2016 оны төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэдгийг, түүнийг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, аудитын явцад цаг хугацааны хязгаардагдмал байдлаас шалтгаалан үндсэн цалингийн зардлыг дүнгээр тулган шалгасан ба санхүүгийн тайланд нөлөөлөхүйц хэмжээний дүнтэй ажил гүйлгээ, үлдэгдэл, тооцооллуудыг түүвэрчлэн нарийвчилсан сорилын аргаар шалгалаа. /ТАБ-СТА-В-3/

Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараах заалтад хураангуйлан тэмдэглэв. Аудитын явцад материаллаг хэмжээний дараах алдаа илэрсэн байна. Үүнд:

1. Орон нутагт төвлөрүүлэх татварын орлого 11 нэр төрлийн 43160.0 мянган төгрөг бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 22824.8 мянган төгрөг төвлөрүүлж батлагдсан төлөвлөгөөг 20335.2 мянган төгрөг буюу 47.1 хувиар тасарсан байна.Энэ нь “Төсвийн тухай хуулийн” 16.5.2-д “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтанд нь хяналт тавих”, 41.2.1.хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх гэж заасныг хэрэгжүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Дээрх зөрчлийн давтан гаргахгүй байхад анхаарч орлогын төлөвлөгөөг жигд биелүүлэх талаар санаачлагатай ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүллээ.

2. Сум хөгжүүлэх сангийн 146790.2 мянган төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын 12.2 хувийг барагдуулсан байгаа нь авлага барагдуулах талаар тодорхой ажил хийгээгүй.

Шийдвэрлэсэн: Дээрх 146790.2 мянган төгрөгийн авлагыг бүрэн барагдуулах талаар зөвлөмж хүргүүлэв.

Аудитын явцад материаллаг бус дараах алдаа илэрсэн байна.

1. Үндсэн хөрөнгө худалдан авах зардал батлагдаагүй байхад төрийн санд хүсэлт гарган хэмнэгдсэн зардлаас Дунд сургууль 7000.0 мянган төгрөг, Цэцэрлэг 2775.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авсан зөрчил илэрсэн

Шийдвэрлэсэн нь: ТБОНӨТХуулийн 6.3 эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр эд хөрөнгө худалдан авах гэсэн заалтыг баримтлан ажиллах зөвлөмж бичсэн.

Залруулагдаагүй алдаануудынталаарх тайлбар:

Аудитын явцад алдаа залруулаагүй болно.

Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд:

Тухайн аудитын хамрах хүрээний асуудал боловч аудитын хугацааны шалтгаанаас аудитын явцад гүйцээж мөшгин шалгаж амжаагүй эрсдэлтэй Сум хөгжүүлэх сангийн зээл олголт, эргэн төлөлтийг давтан шалгах асуудлыг завсрын аудитаар нөхөн шалгахаар тогтоов.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын 2016 төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар материаллаг хэмжээний 167125.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил, материаллаг бус 9775.0 мянган төгрөг илэрсэн зөрчлийг дахин гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөг 20335.2 мянган төгрөг буюу 47.1 хувиар тасалдуулсан, СХСангийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлага 146790.2 мянган төгрөг, нийт 167125.4 мянган төгрөгийн материаллаг хэмжээний алдаа зөрчил нь урьдчилан тогтоосон материаллаг түвшингээс хэтэрсэн тул орлого, авлагын дансны хувьд хязгаарлалттай санал дүгнэлт өгч байна.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт:

Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын төсвийн 2016 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Төв аймгийн Аудитын газраас 4 зөвлөмж өгсөнийг хангалтгүй хэрэгжүүлж ирсэн байна.

Аудитын гэрчилгээний тохирох загварын талаарх дүгнэлт:
Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Дээрх алдаа, зөрчлийг эс тооцвол Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын Засаг даргын төсвийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

Сумын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хамрагдсан төсвийн байгууллагууд дараах санал дүгнэлт авсан байна.Үүнд:

Засаг даргын тамгын газар зөрчилгүй санал дүгнэлт
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал зөрчилгүй санал дүгнэлт
Ерөнхий боловсролын сургууль зөрчилгүй санал дүгнэлт
Цэцэрлэг зөрчилгүй санал дүгнэлт
Эрүүл мэндийн төв зөрчилгүй санал дүгнэлт
Соёлын төв зөрчилгүй санал дүгнэлт

Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан 10 хуудас, байгууллагын санал 1 хуудсыг тус тус хавсаргав.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Л.ЖАРГАЛСАЙХАН

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

О.АМАРЖАРГАЛ

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР

О.СОСОР